

Claudia LIPAN

„Iarba verde de acasă”

Încep să cred că lui Alexandru Dabija îi place să arunce din când în când o privire asupra celor trecute. Altfel nu-mi explic cum de au urcat pe scene bucureștene, într-o excelentă audiție regizorală, spectacole ca: *Orfanul Zhao*, întors de la Piatra Neamț; *Saragosa* după ani de zile de la prima lectură; *Frații*, în urma montării brașovene. Și parcă, parcă încep să cred, de asemenea, că Alexandru Dabija pleacă la drum cu o bocceluță în care pune de fiecare dată ceva haz de necaz, ceva mai puțin compromis textual și ceva mai mult Irina Solomon și Dragoș Buhaghiar. Așa l-am găsit pe regizor la Teatrul „Odeon”, unde în colaborarea cu SMART a debutat în acest început de stagiune spectacolul *Frații* de Sebastian Barry. Compusă ca o arie de operă, piesa pierde din agitația unui *workshop* de echipă și câștigă în poetică teatrală.

Josey și *Mick* sunt un fel de „oameni și șoareci” ai lui Steinbeck, iar povestea lor nu se desprinde cu nimic de vâna nemulțumirilor lui Albee, Miller sau Clark. Pofta de viață a personajelor crește din vise terapeutice. Nebunul *Josey* își alimentează infantilismul cu imaginea mecanică a mamei (Rodica Mandache). În fața aparițiilor ei fragmentate, *Josey* trece prin băi de lumină, împrumutate permanent de Mircea Albulescu. În pielea lui, personajul stârnește compasiunea unui bătrânel senil cu barbă albă. Se aruncă în jocul celorlalți, revine cu periodicitate la ceremonia sa luminândă care îl ajută să râdă și să plângă la propriu într-un decor figurat. Este genul de antipersonaj necesar amendării celorlalți. Eșecul lui *Mick*, de exemplu, se vede în ochii fratelui său. La fel și toate încercările de a rămâne ancorat în trecutul unei case altminteri populată de musafiri guralivi la câte-o partidă de poker (într-o

comunicare sprintară a Dorinei Lazăr, Irinei Mazanitis și a lui Gelu Nițu). Nu e ușor să pui alături doi actori precum Constantin Cojocaru și Mircea Albulescu. Dar „frații” aceștia, ajunși la vârsta la care nu se mai pot despărți, se completează reciproc, se ridică unul pe celălalt, își schimbă neajunsurile în nevoi.

Pe de altă parte, Dabija mizează pe o scenografie și o coregrafie de cea mai bună calitate. Hai să recunoaștem: rămâi năuc privind iarba aceea irlandeză, iarba verde de acasă, crescând parcă din podea, năpădind picioarele actorilor, înghițindu-le repejunea, lăsându-i să se descurce cu brațe și chip. Spațiul oniric, așezat undeva în sferul depărtat al scenei, evadează în mișcarea *sui-generis* a fantasmelor – Elvira Deatcu, Șerban Ionescu, Mihai Danu, Sidonia Ganea. Muzicalitatea costumelor-frânturi de vise este eficientă, ținută sub „papuc” de Răzvan Mazilu. Coregraful-actor salvează uneori carențele textului. Și... dacă tumultuosul *Saragosa-66 de zile* cerea o repetiție auditivă în fața publicului, acțiunea mai puțin ofertantă a lui Barry se umple cu dans. Linia de plutire a spectacolului este trasată cumva în tonul scenografiei; un sfert intermediar de culoare locală a autorului și un câmp verde ca o arhitectură peisagistică la care au privit o vreme Irina Solomon, Dragoș Buhaghiar și Alexandru Dabija.

SMART și Teatrul „Odeon”, în colaborare cu British Council – Frații de Sebastian Barry. Regia: Alexandru Dabija. Scenografia și costumele: Irina Solomon și Dragoș Buhaghiar. Coregrafia: Răzvan Mazilu. Cu: Mircea Albulescu, Constantin Cojocaru, Șerban Ionescu, Dorina Lazăr, Rodica Mandache, Elvira Deatcu, Răzvan Mazilu, Mihai Danu, Irina Mazanitis, Gelu Nițu, Sidonia Ganea. Data premierei: 1 octombrie 2000.